

17
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

1724.

1. Engelbrecht, Jo. Wilh.: Programm a Lectiori curriculae
ad P. u. l. S. C. de contract. emb. vendit. Georg. Cons. Lehmanni
praemissum.

2° et 3° Engelbrecht, Jo. Wilh.: De eo, quod memorabile ac jus-
tum est circa agros vulgo Nov. Lämmer - Pacht.
3 Decem. 1724, 1727 et 1745

3. Engelbrecht, Jo. Wilh.: De credito antichratico ad
fructus percipiendos non obligato.

4. Goebel, Jo. Wilhelmus: De cambelis notariorum.

5. Leyserus, Augustinus: De bonis adventitiosis filiorum-
familias.

6. Leyserus, Augustinus: De morte vim jurisjurandi
debente.

7. Leyserus, Augustinus: De jure cambiali.

8° et 9° Leyser, Polycarpus: De limitibus qui juriconsultos
a theologis ponuntur.

1724.

9. Spies, Joh. Carolus: De hystericis theoria ac
Therapia.

10. Spies, Johann Carolus: De doloribus ventriculi -

J. W. B. ENGELHART D.

PROGRAMMA

LECTIONI CYCLOP.

AD

ETIIC DISCONTIN. ENT. PENSIT

NOBILISSI AC CLARISSI CANDIDATI

MARCO CONR. TRIMANNI

IN ACADEMIA IVLIA

Heidelberg

PAVLI DIE TERIKI SCHNORRI

Acad. Tyoga

DISSERTATIO ACADEMICA
DE
CAVTE LIS
NOTARIORVM

QVAM
PRAESIDE
JO. WILHELMO GØEBEL
J. V. D. EJVSDEMQVE IN ACADEMIA
REGIO DV CALI IVLIA P. P. O.

FAVTORE
AC PRAECEPTORE SVO
AETERNVM COLENDO

PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI

AD D. XVII. JVN. MDCCXXIV.

EXPONET
AVCTOR

LVDOVICVS IVLIVS VRBANVS
Brandensfeldt / Wolffenh.

Helmstadt,

Typis PAVLI DIETERICI SCHNORRII,
ACAD. TYPOGR.

~~2, 88.~~

1724, 4

7/

150

14.

*1724, 4
150
7/
Brandensfeldt / Wolffenh.*

REPERTORIUM
D.
CAYILLIS
TOMOROV
WITHEM
PR
E
E

14.
PERILLVSTRI
ILLVSTRIBVS ATQVE
EXCELLENTISSIMIS

VIRIS

SERENISSIMI BRVNSVICENSIVM
ET LVNEBVRGENSIVM

DVCIS

AVGVSTI WILHELMI
CANCELLARIAE

PRAESIDI

CAETERISQVE

CONSILIARIIS

DOMINIS MEIS PATRONIS.
QVE SVMMIS

PERILLVSTRIS ILLVSTRES
ATQVE EXCELLEN-
TISSIMI

DOMINI AC PATRONI SVMMI

*Nihil unquam bonis literis
acceptius optatiusque
potest contingere, quam,
ubi illis de summorum
Virorum Gratia & fa-
vore sibi gratulari licet. Omnem ea-
propter*

propter seduli studiorum cultores mo-
vent lapidem, ut hac felicitate been-
tur, eamque adepti, manus MOE-
CENATVM benignissimas submis-
sissime exosculantur. Eandem & mihi
felicitatis partem obtigisse admodum
gaudeo, devinctissimumque VOBIS
hac de re animum ostensurus, qualem-
cunque academici conatus foetum in
aeternae gratitudinis tesseram VO-
BIS dedicare humillime ausus sum.
Excipiatis igitur quaeso quaecumque
hoc industriae Specimen, VESTRA
quidem MAGNIFICENTIA haud
satis dignum, mihi autem, quod nunc
possim dare, maximum. Operam inte-
rea impendam singularem, ut VE-
STRAM in me benignitatem obse-
quio, pietate & observantia me demere-

):(3 ri

❁ ❁ ❁

*ri, innotescat. DEVS veroter optimus
terque maximus VENERANDA
VESTRACAPITA prosperita-
te constantissima exornet, VESTROS-
que præclarissimos conatus in certissi-
mum Patriæ dirigat emolumentum.*

PERILLVSTRIS ILLVSTRIVM ATQVE
EXCELLENTISSIMORVM
VESTRORVM NOMINVM

CULTOR DEVOTISSIMVS
L. J. V. Franckensfeldt.

CONSPECTVS §§.

Præm. connexionem hujus Differ. cum priore

- §. I. Quid in cautelarum Scriptoribus desideretur.
- II. Quomodo Notarius officium suum aduersus Magistratum prestare possit.
- III. Per quos insinuationes fieri possint.
- IV. An Notario super iis, quæ ad officium ejus attinent, sine testibus credatur.
- V. Quid Notario observandum, si super protestatione, quod res furivæ eo animo sit emta, ut vero domino restituatur, instrumentum conficere debeat.
- VI. Præstat, de rogatu expresso constare.
- VII. Quid Notario alterius vice subscribenti sit observandum.
- VIII. Conducit & in Instrumentis testes esse rogatos.
- IX. Ut singula Instrumenta in hic abbreviatura consignentur.
- X. Tutius est, ne abbreviatura destruantur, licet Instrumentum in protocollo extensum sit relatum.
- XI. Cautius, ut uterque Notarius rogatus subscribat.
- XII. Utile est, ut ipse Notarius tam Instrumentum, quam protocollo propria manu scribat.
- XIII. Minus tutum est, Instrumentum distandum aliis committere.
- XIV. Quid notario faciendū, si an alphabeti in subscribendo vices gerere vult.
- XV. Quid faciendū si mediante interprete instrumentū conscribendum sit.
- XVI. Abstineat Notarius in propria causa instrumentum conficere.
- XVII. Pergamentum adhibendum, ubi Notariorum Ordinatio illud postulat.
- XVIII. Utile interdum est, non aq̄e necessaria instrumentis adjicere.
- XIX. Ut nomen divinum instrumentis

præmittatur, non solum utile, sed & necessarium.

- §. XX. Cures Notarius sibi ad adjiciendas clausulas mandatum dari.
- XXI. Omnia quæ circa causæ cognitionem occurrunt, enarranda.
- XXII. Consultum, ut certiorationes a Notariis fiant.
- XXIII. Notarius ipse beneficiorum, de quibus alios informat, sit peritus.
- XXIV. An certioratione opus, si pro marito intercedens, jurato beneficio Scribelle, renunciaverit.
- XXV. Nota, Zifra & abbreviaciones in Instrumentis non sunt adhibenda.
- XXVI. An cubiculi, in quo actus celebratus, mentio injicienda.
- XXVII. Quid faciendū, si Instrumentum nocturno tempore confectum.
- XXVIII. Vacuis foliis inter mediū inscribendum vocat.
- XXIX. Nec atramentum, nec ductus calami mutandi.
- XXX. Conducit, ut Instrumentum tam a partibus quam testibus subscribantur.
- XXXI. Signetū Notariatus submitratur.
- XXXII. Rasura in subscriptione mentio fiat.
- XXXIII. Apostilla & interlineares scripturae sunt omittenda.
- XXXIV. Testes in actu testandi adhortandi sunt, ut bene attendant.
- XXXV. Clausula codicillaris expressit verbis est inferenda.
- XXXVI. In testamento rustici, in quo quinque tantum testes adhiberi, Notarius de diligentia sua in pluribus conquirendis moneat.
- XXXVII. Post subscriptionem testamenti utile est, ut testes manum suam recognoscant.

PRO-

PROOEMIUM.

L. B. S. E. O.

AD hodiernum judicialis fori statum Notarios publicos requiri, in priori mea dissertatione, sub finem superioris anni publice defensa, abunde expositum est, ubi de Notariorum nomine, Historia, natura, officiis atque usibus prolixè commentatus sum. Plura quidem ejus materiæ restabant momenta, quæ hinc inde potuissent addi, si Dissertationis loco animus fuisset volumen integrum exhibere. Interim unicum est, quod ex datis in priori dissertatione promissis operæ pretium existimavi, ut hasce sibi plagulas vindicaret; Nempe circa officium Notarii magna sapius cautione opus est, ne aut committatur aut omittatur aliquid, quod fidei Tabellionis detrudere quicquam videri possit. Istos enim nihili æstimandos duco, qui de conservanda sua fide minus existunt solliciti. Ut igitur de iis, quæ Notario in actionibus suis curanda & observanda sunt, constet, præsentem Dissertationem priori subjungere & in hac de Notariorum cautelis agere placuit. Qualemcunque vero laborem meum, pro ingenii mei modulo temporisque statu susceptum, lector æquus & benevolus in meliorem partem interpretabitur.

§. I.

§. I.

Multi sunt, qui de cautelis aliquid literis mandarunt; horum quidam in LIPENII BIBLIOTHECA reali juridica recensentur:

Quid in cautelarum Scriptoribus desideretur.

Ast pauci sunt, qui negotium, ut objectum requirit, pertractarunt. Multa enim admiscentur, quæ ad cautionum materiam non æque spectant, & quæ monenda fuissent, omittuntur, a quo imbecillitatis humanæ indicio nec STRYKIVS ubique temperavit. Nos in utilibus quibusdam Notario-

A rum

rum cautelis contexendis versabimur. Non solum enim id quærendum est, quid de quoque consultatione respondeamus, sed & quemadmodum caveamus in jure.

§. II.

*Quomodo
Notarius
officium
suum ad-
versus
Magistra-
tum præ-
stare possit*

Notarius officium suum etiam adversus Magistratum requirenti præstare debet. Ita MEVIVS [a]. Cautè tamen hic procedat, & verba, quæ in Instrumento adhibet, in factum temperet; caput morbidum enim non definit esse caput.

§. III.

*Per quos
insinuatio-
nes fieri
possint.*

Quanquam MEVIVS [b] æquitati convenientius putet, alium quoque, quam immatriculatum, insinuationem facere posse; cautius tamen agit, qui se in illo judicio, in quo actus insinuationis

(a) Part. II. Decis. 5.

(b) Part. II. Decis. 48.

ationis perficere vult, matriculæ in-
scribi curet. Ut fileam incommoda &
difficultates, quibus sæpe Notarii in
numerum non relati, insinuationes
audentes, afficiuntur; facile actus
insinuationis pro invalidis haberi pos-
sent, sub prætextu; quod Germaniæ
judicia, in quantum fieri potest, mo-
rem in Camera receptum obseruent.
In Camera autem insinuationes non
nisi per immatriculatos Notarios fieri
queunt [c].

§. IV.

Notario in iis, quæ ad officium e-
jus spectant, etiam absque testibus
credi dicitur. Interim & hic testes
adhibere conducit, quoniam tunc li-
tes, an tales actus ad officium ejus
spectent, cessabunt.

*An Nota-
rio super
iis, quæ ad
officium
ejus atti-
nent, sine
testibus
credatur.*

A 2

§. V.

(c) MYNSINGER Cent. I. Obs. 29.

§. V.

*Quid No-
tario ob-
servan-
dum, si su-
per prote-
statione,
quod res
furtiva
eo animo
sit emta,
ut vero
domino
restituatur,
instru-
mentum
conficere
debeat.*

Sunt qui putant protestationem, sub qua quis emit rem furtivam, quod eam comparet nomine ejus, cujus est, seseque paratum esse, illam recepto pretio restituere, effectum aliquem habere, si de tali protestatione publicum conficiatur instrumentum. Consultum tamen est, ut Notarius diligenter inquireat, qua fidelis res ad emitorem pervenerit. Cæterum quod ad rem ipsam attinet, talis protestatio, quam ut Cautelam CÆPOLLA enarrat (d) non videtur alterius jus, quod ex dominio fluit, remorari posse (e) Eam quoque decisio Perusina 42. improbat, multaque contra illam REBVFFVS (f)

pro-

- (d) n. X. (e) GROTIUS de J. B. & P. Lib. 2. c. 10. §. 1. veritas rerum erroribus gestarum non vitatur l. 6. §. 1. de Officio Præsidis.
(f) De verbor. signif. fol. 134.

proponit. E contra utilem dicit BONACOSSA[g] & MOZZIVS(h) cum multis aliis ab eo citatis; quibus accedit MENOCHIVS(i). Videntur diversæ hæ Doctorem sententiæ hoc modo conciliari posse: Nimirum Cæpolla cum suis asseclis de illo casu est intelligendus, si protestatio memorata cum quadam diligentia, in investigando domino rei furto subductæ, conjuncta fuerit. JASON(k) aut quatenus dominus rei suæ possessionem recipere sine aliquo impendio non potuerit (l). Contrarium vero asserentes præsupponere censentur, ab emtore in perquirendo vero domino, nullam adhibi-

A 3

tam

(g) *In tract. de equo, q. 84l.*(h) *De contr. emt. & vend. c. que emi & vendi possint n. 32.*(i) *Lib. 5. presunt. 29. n. 16.*(k) *In l. omne §. fin. n. 2. tit. de condict. ob turp. caus.*(l) *GROTIUS de J. B. & P. l. 2. c. X. §. IX.*

tam fuisse diligentiam, nec rem recuperatu fuisse difficilem. BERNARD. GOMMAR. (m)

§. VI.

*Præstat
de rogatu
expresso
constare.*

Licet negari non possit, Doctores in ea esse opinione, quod rogatus tacitus sufficiat, eumque factum esse præsumi, si de hoc Notarius testetur ALEXANDER (n) SOCINVS JUNIOR (o) & MANTICA (p) Præstat tamen expressi rogatus adesse documenta. Quantum enim fieri potest, cavendum, ne vexis ansa præbeatur.

§. VII.

*Quid No-
tario alte-
rius vice
subscri-*

Notarius literarum imperiti vices in subscribendo habens, ut subscriptioni præmittat, se in specie ad subscriben-

(m) *In repetit. l. falsus n. 38. C. de furtis.*

(n) *Consil. 153. n. II.*

(o) *Consil. 178. n. II.*

(p) *De conjecturis ult. volunt.*

bendum à contrahente fuisse rogatum, proficuum est, ne quid fraudis suspitioni relinquatur.

*benti sit
observan-
dum.*

§. IIX.

Sic &, licet non necessum sit, ut testes rogentur, utilitatem aliquam habebit, si specialiter rogati sint. Possunt enim sic majori certitudine de actu celebrato deponere.

*Conducit
& in In-
strumen-
tis testes
esse roga-
tos.*

§. IX.

Ad removendam omnem fraudis suspicionem præstat, singula Instrumenta in imbreviatura, ut vocatur, sive protocollo esse notata, quod etiam non improbat BARTOLVS, (q) sed illud esse necessarium negat.

*Ut singu-
la Instru-
menta in
Imbre-
viatura
confi-
grentur.*

§. X.

Sunt nonnulla loca, ubi Notario relicta

*Tutius
est, ne Ab-
cta*

(q) *Consil. 163.*

*breuiatu-
ra destru-
atur, licet
Instru-
mentum
in proto-
collum ex-
tensum sit
relatum.*

ta est potestas Abbreviaturam, postquam Instrumentum in protocollum relatum est, corrumpere; verum, quamvis hoc liceat, e re tamen Notarii & partium est, ut Bastordellus, ceu ajunt, conservetur. Etenim contingere potest, ut de protocollum tenore dubium aliquod exoriat, ubi protocollum primum, quod cæteratum dicunt, tanquam matrix norma esse debet.

§. XI.

*Cautius
ut uter-
que No-
tarius ro-
gatus
subscri-
bat.*

Dicunt, si duo Notarii fuerint rogati, & unus tantum subscripserit instrumentum valere. TESSAVRVS(r) verum cum dubium sit, an in solidum, an conjunctim sint rogati, tutius est, ut uterque subscribat, nisi alter morte abreptus subscribere non potuerit.

§. XII.

(r) Decis. 154.

§. XII.

Non defunt, qui adstruunt, Notarium de Instrumento conficiendo rogatum, alii committere posse, ut illud reassumat, dummodo ab ipso Notario rogato subscribatur & publice sint doctorum opiniones, SCACCIAS (s); suaderem, ut tam protocolum, quam ipsum Instrumentum Notarii manu conscriberetur.

Utile est, ut ipse Notarius tam Instrumentum, quam protocolum propriamanscribat.

§. XIII.

Caveant Tabelliones, ne instrumentum dictandum aliis committant. Quod si enim hoc fecerint, non ab omni fraudis suspitione liberum est. Accidere enim potest, ut Notarius non omnia, ut par est, verba deinceps contempletur, atque sic ea, quæ e-

Minus tutum est, Instrumentum dictandum aliis committere.

B men-

(s) De iudiciis causarum civil. crim. heret. l. 2. c. 11.
n. 540.

mendatione opus habent, corrigere nequeat.

§. XIV.

Quid Notario faciendum, si analphabeti in subscribendo vices gerere vult.

Si Notarius analphabeti vices subire velit, caveat ne discipulum aut substitutum mittat. Quanquam enim ex Præfat. Novellæ 44. constare non videatur, necessum esse, ut hic munere suo ipse fungatur: attamen tutius est, ut hoc fiat, atque obinde Notarius contrahentes adeat, ne analphabeto a contractu discedere volenti obtentui esse possit, dolose negotium peractum. Cæterum, ut ex mente ALCIATI [t] duo adhibeantur Notarii, superfluum puto [u]. Necessarium autem, si summa auri libram excedat, & in scriptis ab analphabetis in civitate

(t) C. § 8. p.

(u) STRYCK *de jure ἀναλφαβήτων* c. 3. n. 25. 26. & 31. ubi docet, quid circa Nov. 73. c. 8. & auth. sed novo jure C. si cert. peratur, statuendum sit.

tate contrahatur, ut quinque adhibeantur testes. (x)

§. XV.

Si Notarius mediante interprete instrumentum conscribere vult, curet ab eo iuramentum exigere, se verba loquentis, ut par est, interpretaturum. Hoc modo enim fraudis suspicio evanescet.

Quid faciendum, si mediante interprete instrumentum conscribendum sit.

§. XVI.

Nonnulli Jcti, Notarium in propria causa Instrumentum conficere posse, asserunt; cum actus aliunde forte per testes probari queat (y). Sed quoniam tunc non tam Notarii instrumento, quam testium dispositioni creditur, nec Doctorum negationes & limitationes deficiunt; satius est, Instrumentum conficiendum alii potius

Abstineat Notarius in propria causa instrumentum conficere.

B 2

con-

(x) *Lex enim semper vivere presumitur.* TABOR de altero tanto p. 2. art. 3. n. 6.

(y) *DECIANVS resp. 13. n. 32. 33. vol. 1.*

concredere, quam instrumento in propria causa consignato litigiis materiam suggerere.

§. XVII.

Pergamenum adhibendum, ubi Notariorum Ordinatio illud postulat.

Suadendum, ut Notarius, ubi Ordinatio Notariorum palimpsestum requirit, eum adhibeat. Difficilis namque sæpe est probatio, moribus aliquid esse mutatum. Atque ubi charta uti potest, caveat, ne deletitiam i. e. in qua antea aliquid scriptum, sed postea erasum, in usus suos convertat. (z)

§. XIIX.

Utile interdum est, non æque necessaria instrumentis adjicere.

Satius est, omnia Instrumentorum requisita addere, & actuum symbola, quæ non sunt negligenda, enarrare, licet quædam eorum ejusmodi sint naturæ, ut illorum omissio non præcise vitiet instrumentum, fidem tamen minuere queat. Jureconsultis nota

&

(z) STRYCK *in Caut. Contract. Sect. 2. c. 7. §. XVII.*

14.

& legibus innitens formula, superflua non nocere. Hinc minus recte Notarios vituperari arbitrantur, si clausulæ non æque necessariæ ab iis Instrumento sint insertæ. Illustrat hoc assertum cautela CÆPOLLÆ [a]: *Sunt, inquit, qui pro defensione sui clientuli, nisi ea, quæ vera sunt, & videntur multum urgere, & jura adducunt solummodo, quæ videntur concludere de necessitate. Sed tu sis cautus, & non ita facies, si foves justitiam, casum primo deducas, rationes & jura causæ, tam quæ bene faciunt, si sunt persuasiva, & etiam aliqualem inducant præsumtionem.* Huic cautioni subscribit NATTA, sed eum damnat Sylva Nuptialis (b) Videntur tamen diversæ horum sententiæ ad concordiam adduci posse. CÆPOLLÆ cum

B 3 illis,

(a) *Consil. 420. n. 18.*(b) *Lib. 8. n. 26.*

illis, qui ejus partes sequuntur, de rationibus coloratis & ad verisimilitudinem aliquam excitandam aptis loquitur, quod docet GOTA (c) testaturque, ALEXANDRVM multoties hac usum esse cautela. Aliter autem se habet res, si rationes plane ineptas, cavillationes aut falsa referant (d).

§. XIX.

*Ut nomen
divinum
instru-
mentis
præmit-
tatur, non
solum uti-
le sed &
necessari-
um.*

Olim utile & pium, hodie necessum est, ut Instrumentis nomen divinum præmittatur, non tam ob illam rationem, quod nomen divinum dignius sit nomine Imperatoris, sed quod Maximilianus hoc expresse requirat (e).

§. XX.

*Curet No-
tarius*

Cum non raro in dubium vocari
soleat,

- (c) *Consil. 28. post. n. 32. & Consil. 96. n. 8.*
 (d) *BALDVS in c. præterea n. pen. & ult. de testibus.*
 (e) *In Constitut. de Notariis. §. und nachdem.*

soleat, an clausulæ instrum. a Notario fibi ad ad-
 insertæ jussu partium adscriptæ sint; jiciendas
 Curet sibi ad illas adjiciendas manda- clausulas
 tum dari, quod nec profus inutile pu- manda-
 to, licet in aliqua regione, tales adpo- tum dari.
 nendi clausulas, consuetudo extet (f).

§. XXI.

Utile est, si instrumento, in quo cau- Omnia,
 sæ cognitio intercessisse dicitur, eo quæ circa
 magis fides haberi debeat, ut omnia, causæ co-
 quæ circa causæ cognitionem occur- gnitionem
 rerunt, accurate enarrentur. Ea enim occurrunt,
 est hominum indoles, ut facilius rei, enarran-
 cujus omnes referuntur circumstan- da.
 tiæ aut saltem potiores, fidem adjun-
 gat, quam si absque eis enunciatur.

§. XXII.

Legibus non adverstatur, certiora- Consul-
 tiones tum, ut

(f) MENOCHIVS *lib. I. Consil. 37. n. 30.* VA-
 LASCVS *in praxi partit. c. 6. n. 45.* ROLAN-
 DVS a VALLE *l. 4. c. 34.*

*certiora-
tiones
a Notari-
is fiant.*

tiones ab aliis etiam, quam Notariis fieri. Consultum tamen, ut coram Notario & testibus renunciantes de beneficiis suis certiores reddantur, (g) cum illud majorem habeat fidem. Caveat tamen Notarius, ne in subscriptione, debito modo & subscriptionem & certiorationem factam esse, omitat. Rectius tamen consulit ei, in cujus favorem vel securitatem renunciatio fit, si renunciantes latinæ expertes sint linguæ, ut ubique germanica adhibeantur verba.

§. XXIII.

*Notarius
ipse bene-
ficiorum,
de quibus
alios in-
format, fit
peritus.*

Operam det Notarius, ut beneficiorum, de quibus alios certiorare vult, probe sit peritus. Nam nemo aliquem certum reddere potest de eo, quod ipse ignorat. (h)

§. XXIV.

(g) MENOCHIVS *de presunt. l. 2. pres. 79.*

(h) CÆPOLLA c. 169. HIPPO *in repet. rubr. ff. de fidejussoribus n. 64.*

§. XXIV.

Quamplurimi Jureconsultorum opinio-
nem fovent, si mulier pro marito intercedens Scto Vellej. jurato renun-
ciaverit, certioratione non esse opus.
Verum quoniam nemo rei, quam ignorat, renunciare potest; nec juramentum talem producere valet notitiam; igitur tutius est, ut & tunc a Notario certioratio præmittatur, ne fæmina deinde prætexere possit, se illius, quod juravit, plane fuisse imperitam. (i)

§. XXV.

Consultius est, ut Notæ, Zifræ & Abbre-
viationes omittantur. Enimvero quanquam intelligibiles Instrumentum non vitient; (k) illud tamen a quibusdam in dubium vocatur.

C

§. XXVI.

(i) GALLERAT de renunc. t. 2. cent. I. renunc. 62.
STRYCK. caut. Contr. Sect. 2. c. 6. §. IV.
(k) EVERHARD de fide Instrumentorum.

§. XXVI.

*An cubi-
culi, in
quo actus
celebra-
tus, men-
tio injici-
enda.*

Tradit SVAREZIVS [l], non esse
necessum, ut cubiculum domus, in
quo actus est celebratus, exprimat:
ast si hoc factum est, instrumenti fi-
dem omnino corroborat, cum ex eo
constet, accurate omnia a Notario esse
observata.

§. XXVII.

*Quid fa-
ciendum,
si Instru-
mentum
nocturno
tempore
confe-
ctum.*

Si instrumentum nocturno tempo-
re conficiatur, salutare est, ut causa, qua
inducti sunt, nocte contrahere, adda-
tur, ut eo magis fraudationis suspicio a-
verti queat. (m) Non video, quomodo
SCACCIÆ [n] subscribi possit affir-
manti; Notarium nocte instrumen-
tum conficientem sine falsi crimine
scribere posse, illud diurno tempore
confectum esse.

§. XXVIII.

(l) *In Thesuro recept. sentent. sub lit. F. n. 118.*

(m) *RIPA de nocturno tempore c. 113. n. 4.*

(n) *de Judiciis caus. civil. & c. l. 2. c. 3.*

§. XXVIII.

Dimissis per incogitantiam chartarum paginis intermediis sine scriptura, consultum est, ut ab una in aliam partem linea ducatur, ibique scribatur *vacat.* Vacuis foliis inter mediis inscribendum *vacat.*

cat.[o] Ne quis credere possit, esse, quæ paginis his adhuc inscribenda fuissent.

§. XXVIII.

Cum ex diversitate atramenti & ductuum calami Instrumenti fides spectata fieri possit; inde cavendum, ne in aliquo mutatio fiat. (p) Nec atramentum, nec ductus calami mutandi.

§. XXX.

Notum est, plerosque Doctorum testium subscriptionem ad Instrumentorum valorem non requirere. Quo magis autem omnis fraudis & simulationis suspicio evitetur, & contrahentium & testium subscriptionem usui Conducit, ut Instrumentum tam a partibus, quam testibus subscribatur.

C 2

esse

(o) MENOCHIVS *de arbitrar. judic. quæst. l. 2. Cent. l. c. 64. n. 19.*

(p) BORNITIVS *de fide Instrument. p. 2. l. 2. c. 25.*

esse posse, existimo. Sunt enim falsarii, qui ad testes provocant, qui tamen non sunt adhibiti. Tales merito officio privantur, & Instrumenta ab iis postmodum facta sunt invalida.

§. XXXI.

*Signetum
Notaria-
tus sub-
mittatur.*

Quamvis sint, qui putent, Signeti Notariatus defectum instrumentum non vitare (q): nihilominus fatius est, si ad evitandas lites adhibeatur, aut ut clausula quædam salvatoria adjiciatur.

§. XXXII.

*Rasura in
subscri-
ptione
mentio
fiat.*

Non obliviscatur, si quid forte in Instrumento rasum, ut ejus in subscriptione mentionem injiciat. Rasura enim, cujus in subscriptione mentio facta, instrumentum non vitare dicitur. (r)

§. XXXIII.

(q) CARPZ. l. 3. tit. 8. resp. 85. n. 8.

(r) PETRVS DE FERARIIS in pract. tit. 15. gloss. 3. n. 3.

§. XXXII.

Tametsi Apostillæ, ut vocantur, <sup>Apostillæ
& inter-
lineares
scripturæ
sunt omit-
tenda.</sup> tantum instrumenti falsitatem argue-
re dicantur, si in loco suspecto vel sub-
stantiali instrumenti parte reperian-
tur, ut &, si diversa ab ea, qua Instru-
mentum scriptum est, manu addita-
mentum sit exaratum: rectius tamen
Instrumento a se confecto prospicit,
si tales Apostillæ & interlineares scri-
pturæ, utpote suspicionem doli affe-
rentes, plane absint.

§. XXXIV.

Caute facit Notarius, si in actu te-<sup>Testes in
actu te-
standi ad-
hortandi
sunt, ut
bene at-
tendant.</sup> standi testes adhortetur, ut probe at-
tendant, quo de loquela articulata, si
hæc in dubium vocetur, testimonium
dare possint. (s) Quanquam enim te-
stator articulate locutus præsumatur,
id tamen dubium aliquando habere
c3 pot-

(s) STRYCK. de caut. testam. c. IV. §. 36.

potest, scilicet si quis in agone constitutus testamentum faciat.

§. XXXV.

*Clausula
codicilla-
ris ex-
pressis
verbis est
inserenda.*

Tutius facit Notarius, qui clausulam codicillarem expressis verbis addit. Etenim licet favor ille ultimarum voluntatum, qui legibus statutus est, velle videatur, ut clausula: *si hoc testamentum non potest valere jure testamenti, valeat &c.* vim clausulæ codicillaris habeat; attamen non desunt dubia, quæ hic obmoveri possunt, nimirum in re tanti momenti, ubi testamentum a defectu aliquo externo per clausulam codicillarem conualescere, & codicilli naturam induere debet, expressa sanantis clausulæ verba necessaria esse.

§. XXXVI.

*In testa-
mento ru-*

Si in testamento ruri condito non nisi

14

nisi quinque adhibeantur testes, præsumptio quidem est, plures haberi non potuisse, quoniam pauci sæpe in pagis commorantur homines ad id negotii apti, & contingit, aliquos eorum ad exercendos agros abesse. Probe tamen Notarius faciet, si adjiciat, se in conquirendis testibus fuisse diligentem, plures tamen reperire non potuisse. [t]

fici, in quo quinque tantum testes sunt adhibiti, Notarius de diligentia sua in pluribus conquirendis moneat.

§. XXXVII.

Etsi testamentum sine recognitione validum esse asseratur, nihilominus commodum est, si Notarius post subscriptionem adhuc semel testibus proponat testamentum, recognitionem manus ab ipsis petat, & deinde in Instrumento de facta recognitione testetur. (u)

Post subscriptionem testamenti utile est, ut testes manu suam recognoscant.

AD-

(t) MICHALORIVS de cœc. surd. & mutis c. 12. n. 6.
 (u) STRYCK. de cautel. testam. c. 4. §. 5.

ADJVNCTA.

1. **L**eges Codicis Pandectis non derogant.
2. Princeps nullis Legibus, quam naturalibus obstringitur.
3. Princeps nec Privilegia ex mera gratia concessa pro lubitu revocare potest.
4. Filius in legitima creditor est.
5. Permutatio cum pecunia numerata stare potest.
6. Usuræ lucrativæ non sunt contra naturam.
7. Testamentum est de jure naturæ.
8. Testamentum etiam per procuratorem insinuari potest.
9. Pupillariter substitutus excludit matrem à legitima.
10. Conductor ejectus actionem spoli instituire nequit.
11. Non omne illud, quod antecedunt preces, est precarium.
12. Hodie, licet contra jus in Thesi sententia sit lata, nullitatis querela intra decendum est interponenda.

Quod tibi scribo, pro merito scribis
Participes. Concedere nomen tunc Deo

Vm memoras primum, quam *brevitate*
notarum

Condita iam pridem sint monumenta
viris;

Praetereaque doces, faciant quae cognita *cantum*,

Si qua tui praefens temporis acta notes:

Ingenii testes geminos statuisse videris,

Tertius accessit praeses & ipse tuus.

Maeste bonis ausis! Signant tua praemia testes,

Et tua ter felix exitus acta probat.

Diligentissimo FRANCKENFELDIO
vberes studiorum fructus precatus,
scribebat

CORNEL. DIETER. KOCH, D. P.
h. t. pro-rector.

Publica verba notas: describis facta, docesque
Cautelas. Quantus tempore, quaeso, brevi!

Oceanum exhauris divinae legis, & audes

Claro GÖBELIO praeside jura loqui.

Jura loco sancto loqueris, dum posita claris

Explanans verbis, pectora mente trahis.

Applaudit praeses: qui tentavere, moventur

Responsis: capiunt gaudia corda pia.

His incumbere bonis studiis. Te praemia laetum

Reddent. Tu reddes dulcia vota Deo.

E

Quod

Quod Tibi cordicitus præopto, mente ferena
Percipe. Concelebra nomina sancta Dei.

Qua

*Clare docto domino respondenti bono
ex animo scripsit*

FRIDERICVS Weise / D.

Sup. Gen. Prof. Publ. Ord. & Past.

St. Steph.

CArmina victores poscunt, tibi carmina lætus
Dico, qui duplicem gemino certamine palmam
Es meritis, binos & agis cum laude triumphos.

*Ornatissimo FRANCKENFELDIO iterum
publice disputanti hoc benevolentia suæ
& amoris monumentum posuit*

AVGVSTINVS LEYSERS, J. C.

& in Magnæ Britannia regis ac Brunsvicen-
sium ducis aulis consiliarius.

Contendis! Nec enim membris dat cura quietem.
Ipse sedens, calamumque regens, juriq̄e mini-
strans,

Conscribes, quod jura finent, dictamine recto.

Fac, sedeas, clavumque juves, velisque ministros.

Fontes qui juris calles, tū jure placebis.

*Nobilissimo FRANCKENFELDIO ex do-
ctrina, ingenio, & solertia fausta in foro
auguratus fata*

ser.

HERMANNVS von der Hardt /

Acad. Sen. & Præp. Mar.

Monsieur, Vous Vous montrez grand & sçavant
notaire,
 En nous ayant donné *Vos droits* prudemment,
 Que Vous prenez plaisir d' écrire doctement,
 Afin que tous ces gens, qui n' ont appris, que faire,
 Apprennent *l'artifice* d' un notaire achevé.
 Il faut par devoir, que je Vous felicite;
 Mais j' ai grand' peur, que Vous ne soyez fort gêné,
 Lorsqu' on verra chex Vous des parties tout de suite.

*Pour se recommander à l' affection & à la
 bonne souvenance de Mons.le Repon-
 dant à voulu mettre ce peu de vers*

RVDOLPHE HENRY VESTY, Hildesien
 Opposant.

Dum Cultor Themidos, NOTARIUSQUE
Cautelas PUBLICVS Notariorum
 Expendis, publica merère laude
 Ut cautus TABVLARIUS notari.

Ira Pranobilissimo Domino Disputanti applaudit
 L. A. NOLTENIVS.
 Opponens.

Ingeniis diversa placent. Hic membra labore,
 Ingenium studiis instruit ille bonis.
 Hic ferit, ille metit. Rigidi grave pondus aratri
 Hunc lassat, Clarias suspicit ille Deas.
 Tu Musas Phoebumque colis, Themidique laborem,
 Et studiis donas tempus, Amice, bonis
 Et Tibi solertis nunc dantur præmia mentis,
 Inque Tuis ludit laurea digna comis.
 Pergite Palladii juvenes. Patet arca laudum,
 Certa que solertis palma laboris erit.

*His Amico suo dulcissimo integro &
 casto animo gratulari voluit*

C. G. LVTEMANN LL. Cult.

Sedulus ad Themidos arcana sacraria tendens
Astrææ geminâ jam vice pandis opes.
Egregium specimen, brumâ dominante, daturus
Arduus in cathedra conspiciendus eras:
En! sedes iterum Phœbeas scandis, & acris
Ingenii profers lucida signa Tui.
Gratulor ergo Tuos, Autor Peramande, labores,
Judicii vires, ingeniique decus.

*Nobilissimo doctissimoque Domino Re-
spondenti gratulaturus*

scripsit

C. T. SEELHORST, LL. Stud.
Opponens.

Ascensu CAVTVS nunc ecce! NOTARIVS alter,
FRANCKENFELD, Tecum pulpita docta
petit.

Primus erat felix, tua quem facundia nuper
Defendit plausus inter & elogia.
Plausus & elogium doctorum ex ore sequetur,
Auguror, hunc etiam. Gratulor ergo TIBI.
Gratulor, & pia vota simul de pectoris antro
Jungo: det meritis præmia JOVA Tuis.

*Sic Nobilissimo Domino Respondenti
adplaudit*

L. D. ZERSENN,
Stadthaga-Schaumburgicus LL. Cult.
Opponens.

ULB Halle

3

003 140 865

TA-FL

DISSERTATIO ACADEMICA
DE

CAVTE LIS
NOTARIORVM

QVAM

PRAESIDE

JO. WILHELMO GØEBEL

J. V. D. EJVSDEMQVE IN ACADEMIA
REGIO DVICALI JVLIA P.P.O.

FAVTORE

AC PRAECEPTORE SVO

AETERNVM COLENDO

PVBLCO ERVDITORVM EXAMINI

AD D. XVII. JVN. MDCCXXXIV.

EXPONET

AVCTOR

LVDOVICVS JVLIVS VRBANVS

Brandensfeldt / Wolffenb.

Helmstahl,

Typis PAVLI DIETERICI SCHNORRII,
ACAD. TYPOGR.

~~2, 88.~~
1724, 4

7/

150